

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa Prioritară 6 "Educație și competențe"

Obiectivul specific 6.14 Creșterea participării la programe de învățare la locul de muncă a elevilor și ucenicilor din învățământul secundar și terțiar non-universitar, cu accent pe sectoarele economice cu potențial competitiv identificate conform SNC și din domeniile de specializare inteligentă conform SNCDI

Titlu proiect: „Practica, meserie de viitor pentru elevi din jud Suceava”, **Cod SMIS:** 132916

Ne dorim să oferim metode concrete și aplicative cu privire la derularea stagiilor de pregătire practică, atât din punct de vedere organizatoric, cât și din punct de vedere formativ. De asemenea, vom evidenția beneficiile pe care practica le poate aduce mediului privat, economic și instituțional.

Un îndrumar își validează proprietatea de a fi eficient și uzual, atunci când conținutul acestuia este tangențial cu necesitățile destinatarului. Prezentul Ghid, realizat în scopul informării elevului – stagiar cu privire la cadrul general de organizare și desfășurare a stagiilor de practică, devine un complementar indispensabil, capabil să orienteze subiectul spre cunoașterea etapizată a formării lui profesionale.

Capitolul I

Reglementarea legală a practicii elevilor și studenților

Din punct de vedere legal, stagiile de practică sunt considerate parte integrantă a programelor de învățământ care prevăd o astfel de disciplină și sunt reglementate, în legislația românească, prin Legea privind practica elevilor și studenților, nr. 258/2007, publicată în Monitorul Oficial nr. 493/24.07.2007, Partea I.

1.1. Legea 258/2007 privind practica elevilor și studenților

Art. 4

- (1) Practica elevilor și studenților se organizează și se desfășoară pe baza unui contract-cadru de colaborare sau a unei convenții, după caz, încheiată între organizator și partenerul de practică.
- (2) Unitățile și instituțiile de învățământ pot fi organizatoare de practică atât pentru elevii și studenții proprii, cât și pentru cei care provin de la alte unități și instituții de învățământ.

Art. 5

Activitatea de practică se poate desfășura cu program săptămânal sau cumulativ, la sfârșit de semestru sau de an de studii, în conformitate cu planul de învățământ.

Art. 6

Practica se desfășoară pe baza unei/unui programe analitice/portofoliu de practică, întocmită/întocmit de instituția de învățământ a practicantului.

Art. 7

Durata practicii este cea cuprinsă în planul de învățământ.

Art. 8

Formele de evaluare, de notare și creditele acordate pentru activitatea de practică sunt cuprinse în planul de învățământ.

Art. 9

Activitatea de practică inclusă în planul de învățământ este obligatorie și constituie condiție de promovare.

1.2. Noțiuni și termeni folosiți în activitatea de practică

Practica de specialitate a studenților și elevilor se desfășoară în conformitate cu Legea Nr. 258 din 19 iulie 2007 privind practica elevilor și studenților și Ordinul Ministrului Educației, Cercetării și Tineretului nr. 3955/2008 privind cadrul general de organizare (publicate în NR. 493 din 24 iulie 2007, respectiv Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 440 din 12 iunie 2008).

Din Ordinul M.E.C.T nr. 3955/ 2008 extragem semnificațiile noțiunilor și termenilor folosiți în activitatea de practică (art. 1):

Stagiu de practică - activitatea desfășurată de elevi și studenți, în conformitate cu planul de învățământ, care are drept scop verificarea aplicabilității cunoștințelor teoretice însușite de aceștia în cadrul programului de instruire.

Organizator de practică - instituția de învățământ preuniversitar și superior care desfășoară activități instructiv-educative și formative, potrivit legislației romane în vigoare.

Partener de practică - instituția centrală ori locală sau orice altă persoană juridică din România, dintr-o țară participantă la programul „Învățare pe tot parcursul vieții”, într-un proiect finanțat din Fondul Social European sau dintr-o țară terță, ce desfășoară o activitate în corelație cu specializările cuprinse în nomenclatorul Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului și care poate participa la procesul de instruire practică a elevilor, studenților și masteranzilor.

Practicant – elevul, studentul sau masterandul care desfășoară activități practice pentru consolidarea cunoștințelor teoretice și pentru formarea abilităților, spre a le aplica în concordanță cu specializarea pentru care se instruiște.

Cadru didactic supervizor - persoana desemnată de organizatorul de practică, care va asigura planificarea, organizarea și supravegherea desfășurării stagiului de practică.

Tutore - persoana desemnată de partenerul de practică, care va asigura respectarea condițiilor de pregătire și dobândire de către practicant a competențelor profesionale planificate pentru perioada stagiului de practică.

Credit transferabil este înțeles potrivit Legii nr. 288/2004 privind organizarea studiilor universitare, cu modificările și completările ulterioare.

Convenție-cadru privind efectuarea stagiului de practică înseamnă acordul încheiat între organizatorul de practică, partenerul de practică și practicant, pe baza anexei nr. 2 la ordin.

Portofoliu de practică - documentul atașat Convenției-cadru privind efectuarea stagiului de practică ce cuprinde obiectivele educaționale ce urmează a fi atinse, competențele ce urmează a fi obținute prin stagiul de practică, precum și modalitățile de derulare a stagiului de practică.

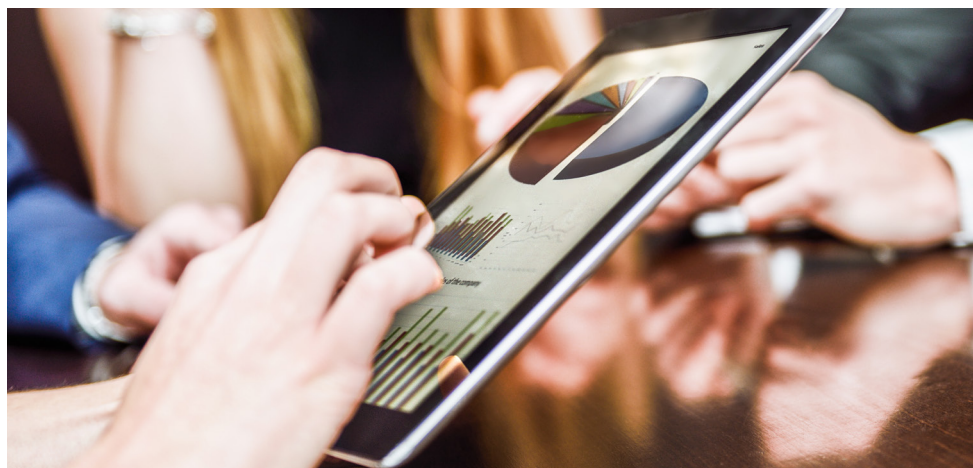
Practica studenților se organizează și se desfășoară pe baza unei convenții cadru, încheiată între organizator și partenerul de practică.

Activitatea de practică se poate desfășura cu program săptămânal sau cumulativ, la sfârșit de semestru sau de an de studii, în conformitate cu planul de învățământ.

Practica se desfășoară pe baza unei programe analitice sau a unui portofoliu de practică, întocmite de instituția de învățământ a practicantului.

Durata practicii, formele de evaluare și creditele acordate pentru activitatea de practică sunt cele cuprinse în planul de învățământ.

Prezența la practică este obligatorie. În caz de boală sau alte cauze obiective, practica se recuperează, respectându-se durata, fără a perturba procesul de pregătire teoretică.

1.3. Delimitări conceptuale

Există *două moduri* principale de a face referire la pregătirea practică a elevilor și studenților: stagii de practică sau internship-uri.

Stagiile de practică

Prin stagiul de practică se înțelege, în general, un stagiul de perfecționare sau de dobândire a unor cunoștințe practice pe care îl realizează un student sau un elev într-o fabrică, într-o întreprindere etc.

Conform Legii 258/2007 privind practica elevilor și studenților, practica este activitatea desfășurată de elevi și studenți, în conformitate cu planul de învățământ, și are drept scop verificarea aplicabilității cunoștințelor teoretice însușite de aceștia în cadrul programului de instruire.

Internship-uri

Un internship reprezintă perioada de timp pe care un student sau proaspăt absolvent o petrece într-o organizație gazdă, având parte de pregătire practică supravegheată.

În România, noțiunea de internship se suprapune parțial noțiunii de ucenicie, cu mențiunea că internship-urile nu se referă strict la domenii profesionale. În limba engleză, denumirea de internship se folosește inclusiv pentru acele activități care în România intră în categoria „stagii de practică”, lucru care denotă o diferență culturală interesantă legată de magnitudinea, scopul și conținutul unui stagiul.

1.4. Tematica practicii

Practica se axează pe aprofundarea cunoștințelor teoretice dobândite la disciplinele cuprinse în programul de învățământ.

Studenții/elevii au următoarele obligații:

- cunoașterea conținutului contractului de muncă, statutului, regulamentului de organizare și funcționare al unității de practică (societate/institutie);
- modul de organizare al unității de practică;
- evaluarea poziției pe piață a societății/institutiei și potențialului ei viitor;
- deprinderea tehnicilor operaționale specifice activității societății/institutiei.

Concomitent cu realizarea sarcinilor atribuite în cadrul bazei de practică, elevii/studenții vor urmări parcurgerea tematicii care formează conținutul activității de practică, fiind obligați, prin rotație, să lucreze la compartimentele de bază ale societății/institutiei sau, dacă este posibil, la toate compartimentele din cadrul acesteia.

Prin urmărirea obiectivelor menționate, la sfârșitul perioadei de practică elevul/studentul:

- va observa îndeaproape relațiile societății/institutiei cu mediul extern și intern, precum și desfășurarea proceselor de muncă fizică și intelectuală;
- va încerca să evalueze aspectele care privesc tehnica operațiunilor specifice;
- va prelua informații asupra dinamismului societății/institutiei;
- va cunoaște relațiile stabilite între angajați și între diferitele compartimente ale societății/institutiei, organigrama etc.

a. În prima săptămână are loc procesul de introducere, urmat de vizite la punctele de lucru relevante pentru stagiu și o etapă axată mai ales pe observare. Pot fi definite obiective de învățare simple care pot fi evaluate la finalul săptămânii printr-o discuție structurată (obiectivele sunt axate pe familiarizare, metoda de învățare este axată pe observare).

b. În a doua săptămână, studentul/elevul primește progresiv mai multe atribuții, legate mai ales de aplicarea practică (și sub supraveghere) a unor sarcini de lucru. Pot fi definite obiective de învățare mai ample, legate de utilizarea procedurilor învățate anterior, iar evaluarea poate fi făcută de persoanele aflate în proximitatea practicantului (obiectivele sunt axate pe replicare, metoda de învățare este axată pe job-shadowing).

c. În a treia săptămână, studentul/elevul poate primi sarcini individuale și poate fi integrat în activitatea productivă reală și funcțională a companiei. Poate funcționa ca un angajat cu sarcini relativ limitate, dar neasistat și cu obiective prestabilite la standarde similare cu angajații din cadrul companiei. În această etapă, trebuie ținut cont de nivelul de confidențialitate a informațiilor la care practicantul are acces. Această situație poate fi aparent soluționată prin îngrădirea sarcinilor sale (fapt ce ar scădea calitatea programului de formare), însă recomandarea noastră este încheierea unui acord de confidențialitate între organizația-gazdă și practicant. În acest mod, tânărul va conștientiza importanța informațiilor la care are acces și își va asuma responsabilitatea faptelor sale.

d. În săptămâna finală, mai ales în cazul în care aveți intenția de angajare a practicantului, este recomandabilă integrarea acestuia într-o activitate derulată în cadrul unui colectiv, dacă este cazul. Pot fi definite sarcini de lucru la nivel de departament/echipă. Obiectivele de învățare ar trebui să se axeze pe deplina funcționare a practicantului ca un angajat, iar evaluarea să fie făcută într-o manieră similară cu cea a angajaților.

Capitolul II

Rolul activităților de practică în formarea profesională a elevilor și studenților

2.1. Importanța practicii în dezvoltarea profesională, individuală și colectivă

Considerăm că practica este fundamentul viitoarei cariere alese de tânăr, iar în absența acesteia, începutul carierei este presărat de numeroase piedici, dificultăți. Astfel, stagiile de practică sunt extrem de importante, înarmând elevii/studenții cu o multitudine de atuu-uri.

În primul rând, pregătesc atitudinal, aptitudinal și emoțional elevul/studentul pentru a-și începe activitatea profesională. Astfel, practicianul va fi pregătit emoțional pentru muncă, își va forma o atitudine față de aceasta și va avea mai multe aptitudini necesare începerii unei cariere. Anxietatea legată de realizarea unei noi sarcini, de adaptarea la schimbări semnificative, va fi mult mai redusă în cazul în care elevul/studentul beneficiază de stagii de pregătire practică.

Pe de altă parte, practica oferă un spațiu de explorare a abilităților, a posibilităților practicianului. În acest fel, studentul/elevul constată care sunt punctele lui forte și cele care necesită finisare, obținând o imagine de sine mult mai precisă. Toate aceste informații culese în urma experimentării ajută la consolidarea unei stime de sine solide. De asemenea,

cunoscându-se mai bine pe această filieră, va decide dacă i se potrivește cariera aleasă, practica oferindu-i o nuanțare a teoriei învățate în instituțiile școlare.

Practica este indispensabilă și obligatorie în cadrul pregătirii pentru o profesie. Ea ne ajută să exersăm teoria învățată, ne dă ocazia să evaluăm ce știm și ce nu știm să aplicăm practic. Astfel, practica nu face abstracție de partea teoretică, ci o valorizează. Practica ajută la formarea experienței, a îndemnării, a deprinderilor. Cheia succesului în orice domeniu este să fii un practician bun.

Cu ajutorul stagiilor de practică dobândim competențe necesare integrării pe piața muncii, având o șansă în plus la angajare, deoarece pe parcursul orelor de practică, exersăm cunoștințele teoretice acumulate în timpul școlii.

2.2. Obiectivele generale ale stagiului de practică

- Dobândirea competențelor necesare integrării pe piața muncii;
- Creșterea adaptabilității tinerilor la cerințele primului loc de muncă;
- Completarea și aplicarea cunoștințelor acumulate de student/elev pe durata studiului;
- Furnizarea de cunoștințe practice despre modul în care funcționează diferitele departamente ale unității de practică;
- Obținerea de experiență prin intermediul contactelor stabilite în cadrul activității zilnice.

Derularea activităților în cadrul stagiului de practică trebuie să cuprindă, atât cât este posibil, următoarele etape:

- Prezentarea practicantului în cadrul societății/instituției. Introducerea va fi realizată de către tutore. Tutorele consiliază studentul/elevul pe parcursul stagiului de pregătire. Îndrumarea se realizează individual și în grup, prin întâlniri directe, și constă în direcționarea studiului și evaluarea periodică.
- Prezentarea regulamentului intern, descrierea activităților din cadrul compartimentului, informare cu privire la setul de responsabilități. La sfârșitul fiecărei zile practicantul trebuie să completeze jurnalul, cu menționarea tuturor activităților desfășurate.
- Autoevaluare: la finalul stagiului de pregătire practică, studentul/elevul va realiza un raport de practică care va fi prezentat tutorelui și îndrumătorului de practică din cadrul universității, alături de documentele solicitate (acestea sunt prezentate mai jos).

2.3. Metode de învățare utilizate

Stagiile de practică reprezintă o îmbinare între experiența directă, reală, și experiența simulată, în situații de lucru imaginative, reprezentând o formă de învățare participativă, care maximizează rata de retenție a informațiilor pentru elev/student. Metodele de învățare utilizate în cadrul stagiilor de practică pot fi:

- Învățare prin acțiune și explorare

- Metoda învățării în echipă, pe grupe mici
- A învăța învățându-i pe alții
- Studiul de caz
- Proiect de cercetare individual sau în grup
- Portofoliul
- Observarea sistematică
- Simulări/jocuri de rol
- Excursii de studiu/schimburi de experiență
- Filme, imagini editate.

Metodele de învățare pot fi clasificate și în:

◆ **Metode de predare-învățare propriu-zise:**

- Metodele de transmitere și dobândire a cunoștințelor: expunerea, problematizarea, lectura etc.;
- Metodele care au drept scop formarea priceperilor și deprinderilor: exercițiul, lucrările practice etc.
- Metode de evaluare.

◆ **Metode de instruire practică:**

În principal metode bazate pe acțiune (operaționale sau practice):

- Metode bazate pe acțiune reală / autentică: exercițiul, studiul de caz, proiectul sau tema de cercetare, lucrările practice;
- Metode de simulare (bazate pe acțiune fictivă): metoda jocurilor, metoda dramatizărilor, învățarea pe simulatoare.

◆ **Metoda proiectelor:**

Avantaje vs dezavantaje:

- Avantaje: posibilitatea unei abordări interdisciplinare a temei; consolidarea și valorificarea tehnicilor de activitate intelectuală (de culegere, prelucrare și prezentare a informațiilor); stimularea inițiativei și independenței în activități; dezvoltarea structurilor cognitive și a capacităților creatoare ale acestora.
- Dezavantaje: necesită timp îndelungat de elaborare și o supraveghere pe măsură.

Studiul de caz

- Valorifică în învățare „cazul”, adică o situație reală, semnificativă pentru un anumit domeniu și care se cere a fi analizată și rezolvată;
- Alături de întocmirea unui proiect este ce mai bună “combinație”

- Valoarea metodei rezidă în faptul că favorizează investigarea unor situații reale, dezvoltând capacități de analiză, interpretare, anticipare, luare de decizii ș.a.
- Metoda se bazează pe activități de grup, putând fi îmbinată și cu jocul cu roluri.

Metode de simulare

Un grup de metode care se bazează pe simularea (imitarea) unor activități reale, urmărindu-se în principal formarea de comportamente specifice (cum ar fi cele profesionale).

2.4. Efectele economice ale programelor de formare practică

Din punct de vedere economic, trebuie să avem în vedere mai multe considerente:

- persoanele cu un nivel educațional superior obțin venituri mai mari decât restul populației (la nivelul Uniunii Europene angajatorii plătesc aproape dublu pentru cei ce dețin studii superioare față de cei au absolvit doar o formă de studii medii) (Eurostat, 2009);
- angajatorii caută candidați care să dețină atât cunoștințe teoretice, cât și abilități practice în domeniul studiat;
- în România, rata șomajului în rândul tinerilor este de aproximativ patru ori mai mare decât în rândul restului persoanelor active;
- scăderea șomajului duce la creștere economică și creșterea bunăstării sociale a populației, în general.

Având în vedere argumentele enunțate anterior, reiese faptul că elevii/studenții care dețin o pregătire practică încă din timpul studiilor au șanse crescute de a își găsi un loc de muncă. Economia este sprijinită de creșterea productivității companiilor care au angajați mai bine pregătiți, de nivelul crescut de salarizare al foștilor studenți, dar și de scăderea șomajului în rândul tinerilor.

2.5. Profilul practicantului

Cele mai importante trăsături ale elevilor/studenților care vor să urmeze acest stadiu de pregătire practică ar trebui să fie: deschiderea către nou, flexibilitatea, o puternică dorință de învățare și dobândire de experiență.

Beneficiar al unui program de formare practică poate fi orice persoană care are ca obiectiv dezvoltarea personală prin acumularea unor competențe specifice domeniului profesional de interes. Astfel, practicanții pot fi elevi și studenți care se adresează, în mod voluntar, proactiv, sau prin reacție la apeluri de înscriere, unor organizații care au capacitatea și intenția de a găzdui derularea unor programe de formare profesională.

Capitolul III

Rolul formativ al tutorelui de practică. Aspecte pedagogice

În vederea detalierii rolului pedagogic al tutorelui de practică în cadrul programelor de formare adresate tinerilor, vom aborda câteva aspecte legate de practica educației adulților și metodele concrete de comportament pedagogic ale tutorelui.

3.1. Învățarea. Educația

Învățarea este un proces în urma căruia sunt însușite cunoștințe, competențe, sunt formate priceperi și deprinderi, prin supunerea individului la anumite experiențe formative, intenționate sau neintenționate.

Se cunoaște faptul că educația poate fi clasificată pe baza mai multor criterii.

Pe de o parte, educația poate fi întâlnită ca fiind pedagogie (educația copiilor) sau, pe de altă parte, putem vorbi despre andragogie (educația adulților). În cazul programelor de formare practică, educația se adresează elevilor, studenților și absolvenților de studii superioare, motiv pentru care vorbim despre educația adulților, ale căror particularități urmează a fi abordate în continuare.

3.2. Învățarea practică

Învățarea practică este asociată conceptului de „learning by doing”, prin care se face referire la învățarea prin experiență. Filosofia acestui tip de învățare se poate sintetiza în motto-ul

„Ce aud, uit. Ce văd, îmi amintesc. Ce fac, înțeleg.” (Confucius)

Pentru a aprofunda ciclul învățării, David Kolb a dezvoltat un model în patru etape a procesului de învățare. Aceasta consideră că apariția cunoștințelor este condiționată de producerea unei experiențe. În urma acesteia, există un interval de timp alocat reflecției, astfel încât să se facă observații în legătură cu acea experiență, iar apoi educabilii extrag concepte abstracte, reguli, pe baza celor observate, astfel încât să își formeze o teorie utilă, valabilă pentru condiții viitoare asemănătoare. În cele din urmă, pentru ca învățarea să fie completă, se testează teoria construită la noile condiții din viață reală.

Un model de clasificare a stilurilor de învățare a fost propus de Neil D. Fleming, sub formula modelului VARK (sau VAK). S-a considerat clasificarea tipurilor de învățare în funcție de simțul preferat de indivizi pentru a primi, procesa și difuza informațiile. În acest mod, au fost identificate următoarele tipuri (www.wark-learn.com):

- „visual learning” – învățare vizuală, preferință pentru ceea ce este reprezentat vizual, grafic;
- „auditory learning” – învățare prin audiere, preferință pentru ceea ce este auzit sau vorbit;
- „read/write learning” – învățare prin citire și scriere a informațiilor, preferință pentru informația distribuită în cuvinte;
- „kinesthetic learning” – învățare kinestezică, preferință pentru experiență concretă, practică.

3.3. Formatorul de succes

În cadrul programelor de formare adresate tinerilor, este important să vă asumați rolul unui formator flexibil, bun cunoscător al psihologiei umane, astfel încât să puteți aborda ocaziile de învățare ale fiecărui participant în mod individual.

După cum menționa Ion – Ovidiu Pânișoară (2009), un profesor trebuie să respecte o serie de principii care îl vor ajuta să se apropie de educabilii pe care îi formează și să își desfășoare activitatea în mod eficient. Între acestea, se regăsesc:

- Principiul personalizării relației;
- Principiul empatiei;
- Principiul reciprocității;
- Principiul dialogului;
- Principiul feedback-ului.

Capitolul IV

Îndrumarea tinerilor pe parcursul efectuării stagiilor de practică

Îndrumarea practicii se realizează de către un cadru didactic îndrumător și de către persoana desemnată de conducerea unității de practică (tutore).

Fiecare elev/student are obligația de a avea asupra lui, zilnic, caietul de practică în care va consemna activitatea curentă, adică conținutul programului de lucru. De asemenea, se vor înregistra progresiv aspecte ce privesc conținutul activității cu care studenții practicanți vin în contact, pe măsura derulării programului de practică.

Cadrul didactic îndrumător va avea obligația de a-l ajuta pe elevul/studentul aflat în îndrumarea sa să-și aleagă tema de proiect, să-și selecteze cele mai bune surse bibliografice pentru tema aleasă și să poată obține datele de care are nevoie pentru partea practică a proiectului.

Temele pentru proiectul de practică vor fi alese de către student/elev sub îndrumarea cadrului didactic sau a persoanei desemnate de conducerea unității de practică.

Caietul de practică este instrumentul care sintetizează activitățile desfășurate de către elevul/studentul aflat în practică sau de către angajații societății/instituției, la care acesta își efectuează practica și la care participă activ sau pasiv. Toate aceste activități vor fi consemnate într-un mod cât mai exact. Fiecare activitate va fi detaliat prezentată de către

practicant, cu precizarea unor observații proprii asupra modului de realizare a unor activități sau asupra atmosferei generale de lucru din cadrul unității de practică.

Caietul de practică se va finaliza cu observații asupra activităților desfășurate și cu propuneri pentru îmbunătățirea viitoare a activității.

Vom prezenta, în continuare, semnificația și importanța stabilirii și evaluării obiectivelor de învățare, modul eficient de oferire a feedback-ului, motivarea stagiului și abordarea acestuia în funcție de personalitatea și gradul său de interes.

4.1. Obiective de învățare

În acest sens, este important ca elevul și studentul să fie sprijiniți în a identifica încă de la început modul în care stagiul de practică este legat de obiectivele lor personale, de propria dezvoltare profesională și de activitatea curentă în domeniul de activitate care face obiectul stagiului. Educația unui adult, inclusiv cea practică, este legată de obiectivele pe care acesta le poate identifica, obiective care trebuie să fie palpabile și măsurabile.

Așadar, un stagiul de practică presupune, pe de-o parte, existența unor obiective din partea tutorelui de practică, iar pe de altă parte, presupune o serie de așteptări (formulate, sau nu, sub forma unor obiective concrete) din partea stagiului. Acesta este chiar unul dintre cele mai importante roluri ale programului de inducție – armonizarea cererii cu oferta, a așteptărilor cu realitatea, a obiectivelor ambelor părți implicate în mod direct.

Stabilirea obiectivelor nu este, însă, un proces facil, la fel cum explicarea lor către ceilalți actori poate deveni problematică. Stabilirea concretă și clară a obiectivelor de învățare pentru stagiul este importantă și în contextul identificării corecte a metodelor de lucru și a importanței acestora pentru companie.

Din acest motiv, tutorele de practică are rolul de a stabili respectivele obiective de învățare, dar și de a le susține și argumenta în fața studentului, pentru ca și acesta să perceapă relevanța lor pentru domeniul în cauză.

Obiectivele de învățare stabilite pentru fiecare student în parte trebuie să fie:

- Specifice;
- Măsurabile;
- Tangibile;
- Relevante atât pentru companie, cât și pentru student;
- Încadrate într-un interval de timp anume.

În contextul educației practice, se încearcă extinderea utilizării obiectivelor de învățare în zona educației vocaționale, orientate spre dezvoltarea de deprinderi practice și învățarea de meserii.

4.2. Evaluarea obiectivelor de învățare

Gradul de atingere a unui obiectiv poate fi evaluat prin două metode simple:

- a) Pentru obiectivele de învățare măsurabile direct, se poate analiza nivelul de competență al studentului/elevului prin observare directă. Astfel, pentru utilizarea unui program sau a unei proceduri, se poate deduce atingerea obiectivului din urmărirea câtorva activități ale practicantului care implică respectivele competențe.
- b) Pentru acele obiective care țin de formarea unor competențe de relaționare sau comunicare, observația și colectarea de feedback din partea terților reprezintă cea mai bună metodă de a estima obiectivele de învățare. De exemplu, comunicarea cu publicul poate fi evaluată prin intermediul feedback-ului primit din partea clienților cu care practicantul a interacționat (acest lucru este, bineînțeles, posibil în cazul unei companii care utilizează procedura colectării de feedback de la clienți privind interacțiunea cu personalul).

4.3. Motivarea practicantului

Motivarea practicantilor se încadrează în contextul general al educației adulților. Motivarea nu se face prin dictarea discreționară a activităților, ci prin dezvoltarea unui model cooperativ de lucru pentru stabilirea și atingerea obiectivelor stagiului de practică. Amintindu-ne particularitățile educației adulților menționate la începutul acestui capitol, putem deduce câteva aspecte care influențează derularea unui program de formare practică pentru adulți:

- a. Majoritatea practicantilor au o idee formată fie despre viitoarea carieră, fie despre domeniile și activitățile pe care doresc să le includă într-o viitoare carieră;
- b. Practicanții au o serie de comportamente deja formate, care sunt utilizate în diverse contexte. Aceste comportamente nu pot fi ușor modificate, dar pot fi adaptate la cultura companiei sau pot fi restricționate prin aplicarea unor reguli de bun-simț;
- c. Un practicant, ca adult, are nevoie permanentă de a înțelege relevanța activităților pe care le derulează. Desfășurarea de activități (percepute ca fiind) irelevante va putea demotiva ușor stagiarul;
- d. Mulți practicanti pot manifesta aversiune față de ideea de a fi complet limitați vis-à-vis de activitățile din stagiul. Din acest motiv, este deosebit de importantă implicarea lor în planificarea stagiului sau, cel puțin, informarea lor într-un context care le permite oferirea de feedback;
- e. În cazul stagiilor de practică, s-ar putea ca indivizii să fie mai pasivi decât într-un internship și să manifeste un apetit scăzut pentru a învăța sau acumula noi cunoștințe. Aceste riscuri apar și în cazul internshipurilor prelungite, mai ales dacă practicantul nu dorește angajarea ulterioară în organizație/instituție.

4.4. Finalizarea unui stagiu

Evaluarea elevului/studentului se regăsește între atribuțiile personalului specializat al organizației, acesta fiind cel mai în măsură să evalueze modul în care tânărul a dobândit noi competențe pe parcursul stagiului de practică.

Este foarte important să existe o discuție finală (un „debriefing”) cu elevul/studentul și să fie formulate o serie de concluzii. Este important ca practicantul să primească un feedback final și să fie prezentat gradul în care obiectivele de învățare stabilite la început au fost atinse.

Termenul feedback reprezintă observații directe, obiective, simple și respectuoase pe care o persoană le face cu privire la comportamentul alteia.

Lipsa feedback-ului a fost identificată ca una dintre primele 3 bariere în performanța la locul de muncă (alături de așteptările de performanță și abilități). Cele mai comune greșeli în oferirea feedback-ului sunt: judecarea și critica, nerecunoașterea aspectelor pozitive sau, din contră, evitarea oferirii de feedback datorită disconfortului persoanei (ex. Teama de a răni sentimentele cuiva).